

Praca 2 (J. Kobus, J. Sierociuk, oprac. B. Osowski)

- Podać:
- miejscowość, gminę, powiat
 - imię i nazwisko, rok i miejsce urodzenia, zajęcie osoby nagrywanej,
 - jak długo informator mieszka w danej wsi?
 - datę nagrania i kto nagrał.

1. Jak się nazywa czynność wrzucania ziarna do ziemi?
2. W jaki sposób siano ręcznie?
3. Jak się mówiło na naczynie służące do siewu ręcznego?
4. Ten, kto sieje zboże.
5. Rolnik siejąc wrzuca ziarno w/do ... (w rolę? do roli? w glebę? do gleby?).
6. Maszyna służąca do siania.
7. Czy po zasianiu zboża praktykowano jeszcze bronowanie? Jak to nazywano?
8. Jakie zboża siano – lub jeszcze sieje się w okolicy?
9. Czy dawniej siano inne zboża niż dzisiaj?
10. Jak inaczej mówiono na zboże z tego roku?
11. Co to znaczy *latosi*?
12. Jak inaczej mówiono na zboże z zeszłego roku?
13. Co to znaczy *łoński*?
14. Kiedy trawa na łące wyrośnie to należy ją ...
15. Jak się mówi na ścinanie trawy kosą?
16. Co to jest: *kosawica* lub *kośba*?
17. Pora, czas (czerwiec-lipiec) koszenia trawy.
18. Czy zboże i trawę kosi się tak samo?
19. Jakie są różnice w ręcznym koszeniu zboża i trawy?
20. Jakie są różne sposoby koszenia trawy?
21. Pas skoszonej trawy pozostający za kosiarzem.
22. Co to jest *pokos*?
23. Co to jest *potraw*?
24. Jakie czynności wykonuje się podczas sianokosów?
25. Budowa kosy. **RYSUNEK**
26. Czym ostrzono kosę na polu.
27. Do czego wkładano *oselkę* po naostrzeniu kosy?
28. Jak się mówiło na naczynie na oselkę przypinane do paska.
29. Jak się mówiło na oselkę z uchwytem?
30. Jak mówiło się na ostrzenie kosy za pomocą młotka?
31. Na czym *klepano* kosę?
32. Co to jest/była *babka*?
33. Czy *babka* była tylko płaska, czy też były babki „ostre”?
34. Jak się mówi(ło) na to, że ktoś nieumiejętnie naklepał kosę?
35. Co to znaczy: *porybić kosę*? Dlaczego tak mówiono?
36. Jakie były ogólne zasady przygotowania kosy do koszenia?
37. Czy rączka na kosisku mogła być w dowolnym miejscu?
38. Od czego zależało miejsce, w którym mocowano rączkę kosy?
39. Jak określało się czynność łączenia drewnianej i metalowej części kosy?
40. Jak przebiegało osadzanie kosy na kosisku?
41. Jak sprawdzano, czy kosa jest prawidłowo osadzona?
42. Co znaczy, że kosa jest „przesadnia”?
43. Co znaczy, że kosa jest „odsadnia”?
44. Jak sprawdzano, czy kosa jest prawidłowo osadzona?
45. Jak nazywano młodego kosiarza (tego, który był "pasowany" na kosiarza)?
46. Jakie prace przy sianokosach wykonywały zwykle kobiety?
47. Jak się mówi na część grabi, którą trzyma się w rękach?

Praca 2 (J. Kobus, J. Sierociuk, oprac. B. Osowski)

48. Jak się mówi na część grabiącą grabi?
49. Jak się mówi na pojedyncze elementy w części grabiącej grabi? (zęby, palce, szpikulce...)
50. Jak się mówi na część grabi, w której są zęby?
51. Jak się mówi na rozwidloną część grabi?
52. Co należało zrobić z pokosem świeżo skoszonej trawy?
53. Czym – i jak – „rozbijało się” pokos trawy?
54. Maszyna do koszenia trawy.
55. Co należy zrobić ze skoszoną trawą, żeby szybko i dobrze wyschła?
56. Jakie narzędzia wykorzystywane są podczas pracy przy sianie?
57. Maszyna, która grabi siano? Maszyna do "przewracania" siana?
58. Co się robi z suchym sianem, kiedy zanosi się na deszcz?
59. Zboże na polu składa się w *mendele*, zaś na łące siano w ...
60. Wóz służący do wożenia siana.
61. Wóz mający drabiny, to wóz ... (jaki?)
62. Długi drąg służący do zabezpieczenia siana w czasie zwózki.
63. Jak się nazywa zakładanie owego "drąga" na wóz z sianem?
64. To, co służy do przechowywania siana poza stodołą.
65. Jak robi się stogi (proszę podać szczegółowy opis)?
66. Czy w stogu jest drewniany słup?
67. Jak mówi się na słup w stogu?
68. Czy słup w stogu jest wkopywany w ziemię (np. na stałe)?
69. Wierzchnia część stogu, która zabezpieczała siano przez zamknięciem?
70. Czy w stogu robiona była „baba” (ewentualnie: co to było?)?
71. Miejsce, na którym stał stóg.
72. Co to jest *bróg*? Jak się robi brogi?
73. W jaki sposób współcześnie przechowuje się siano?

74. To, co wykopywano na łąkach a po wysuszeniu służyło jako opał.
75. W jaki sposób wykopywano torf / torfę?
76. Proszę dokładnie opisać czynności przy wykopywaniu torfu / torfy
77. Czy podczas kopania torfu używano jakichś specjalnych narzędzi?
78. Jakich narzędzi używano do kopania torfu / torfy?
79. W jaki sposób suszono wykopany torf / torfę?
80. Dół po wykopanym (wybranym) torfie.
81. Co to jest: *torfianka*? Pomieszczenie na torf.

82. Potargana słoma z młócenia.
83. Czy tak samo młóciło się wszystkie rodzaje zboża?
84. Maszyna, która młóci zboże.
85. Jak nazywano poszczególnych ludzi pracujących przy młóceniu?
86. Jakie były stosowane / znane typy młoc/k/arni?
87. Widły służące do podawania snopków.
88. Po wymłóceniu, żeby zboże było czyste należało je ... (podać czasownik)
89. Maszyna do czyszczenia (wiania) zboża.
90. Resztki kłosa, które po wymłóceniu należy oddzielić od ziarna.
91. Maszyna do sortowania ziarna na lepsze i gorsze.
92. Jak się mówi na gorsze ziarno?
93. Do czego używano *pośladu*?
94. Gdzie przechowuje się słomę?

Czy wyraża Pan/Pani/ mama/ tata/babcia/dziadek/ciocia/wujek itd. zgodę na wykorzystanie materiałów (nagrania, zdjęć) do celów popularnych i naukowych?

